

Lucía

Flickan som spred ljus

JAG MÅSTE säga det, tänkte Lucia.

Många gånger hade hon redan skjutit upp trolovningen. Hon hade skylt på än det ena, än det andra. Det skulle inte gå längre. Hon var tvungen att säga som det var, nu genast, innan de åkte hem igen: Att hon inte tänkte gifta sig med mannen som mamma sett ut åt henne. Att hon inte tänkte gifta sig alls!

Det här hände för nästan tvåusen år sedan. Lucia levde i en tid när de flesta ännu inte hade hört talas om Jesus. De som trodde på honom förföljdes. De kunde straffas och till och med dödas. Men många som verkligen älskade Gud brydde sig inte om hoten. De ville vara kristna i alla fall. Lucia var en av dem.

Lucia såg på sin mor. Nyligen hade mamma varit mycket sjuk. Då hade de bestämt sig för att ge sig ut på en resa tillsammans. De skulle åka norrut till staden Catania. Där låg den heliga Agata begravd. Agata var en av dem som dött för att hon var kristen. Lucia hade tänkt att om de gick till hennes grav och bad till Gud där, skulle mamma kanske bli frisk. Och mycket riktigt! De hade blivit hjälpta. Mamma mådde bra igen.

Lucia tryckte sig närmare henne. Sedan sa hon som det var. Att hon redan som liten lovat att aldrig gifta sig, utan leva bara för Gud. Hon hade börjat bära ut mat till de fattiga i hemlighet om nätterna och det ville hon fortsätta med. Hon ville be och gå i kyrkan. Det skulle aldrig en man gå med på, som inte var kristen själv. Och hemgiften, pengarna som hennes man skulle få, ville hon hellre ge till dem som verkligen behövde dem.

Lucias mamma var också kristen. Hon förstod. Men hon anade att det skulle bli svårt.

Mannen som hade tänkt gifta sig med Lucia blev rasande. Dög han inte? Skulle det vara bättre att vara ensam och bara träffa fattiga, än att leva med

honom? Lika mycket som han förut älskat den vackra Lucia, lika arg och besviken blev han nu.

Och alltihop var förstås de där dumma kristna idéernas fel! Men hon skulle nog få ...

Några dagar senare sände kejsarens ståthållare ett sändebud till Lucia. Det var ståthållaren som bestämde i trakten. Nu hade han fått in en anmälan mot Lucia som sa att hon var kristen. Stämde det?

Lucia sa inte emot. Hon var verkligen kristen.

Lucia kastades in i en vagn, fördes till ett fängelse och torterades. Ändå fortsatte hon att säga att hon var kristen. Så småningom släpade de ut henne till vagnen igen. Hon skulle föras till ett ställe där hon skulle straffas på allvar. Men vagnen vägrade röra på sig! Oxarna stretade och drog, men kärran satt som fastvuxen i marken.

Det såg ut som om Gud skyddade henne. Ståthållaren som kommit för att titta på blev utom sig av ilska. Han gav order om att hälla kokande olja över Lucia. Ståthållaren och hans män försökte till och med döda henne genom att lägga henne på ett brinnande bål. Men Lucia blev inte skadad. Det verkade som om lågorna inte ville röra vid henne. Då drog ståthållaren sitt svärd och stack det genom Lucias hals. Och där slutade hennes liv.

Lucia föddes omkring år 286 i Syracuse på ön Sicilien i södra Italien. Man tror att hon dog år 304, under samma förföljelse som Nikolaus blev utsatt för. I så fall blev hon arton år gammal. Martyrerna, de som dog för Gud, framför allt i början av kristendomens historia, hjälpte kyrkan att överleva. De som såg eller hörde talas om dem som dött förstod att de kristna hade hittat något som de var beredda att ge allt för. För varje martyr som dog kom många nya människor till tro. Martyrerna var som frön som gjorde att det växte upp nya kristna. Lucia ville leva för Gud. Kanske var hon till och med glad att, precis som den heliga Agata, få dö för sin tro.

Det påstås att kejsarens ståthållare stack ut Lucias ögon innan han slutligen dödade henne med svärdet. Därför är Lucia de blindas eller synskadades speciella skyddshelgon.

Lucia är fortfarande mycket omtyckt både i Sverige och i Syracuse, där hon levde. Att vi firar Lucia varje år med sånger och vita linnen och luciakronor beror på olika saker. Dels betyder namnet Lucia ungefär "ljusbärerska", dels firas hon just när det är som mörkast i Norden och vi verkligen behöver lite extra ljus och glädje. Dessutom sägs det att Lucia, när hon gick med mat åt de fattiga i mörkret, hade händerna upptagna och därför fick bära sina ljus på huvudet.

Lucia ville sprida ljus och glädje till andra. Kanske finns det några som du kan göra något för? Vilken dag som helst kan man ringa någon ... eller skriva ett brev ... eller ge bort något ... eller ge en peng till dem som behöver ... eller vara snäll mot någon ...

Då blir man en ljusspriderska, precis som den riktiga Lucia var.

Luciasång

*Lucia runt vår jord skall gå
och sprida ljus och bröd
till alla dem som lider så
av hopplöshet och nöd.*

*Du ljusets ängel i vår värld
på hjälpsamhetens långa färd,
ge alla barn som hungrar där
utav vårt överflöd.*

*Lucia, i din vita skrud
som hoppets ljus har tänt,
bli rika världens sändebud
där torkan allt har bränt.
Sprid ljus och glädje ibland dem
som ingen glädje nånsin känt!
Lucia, i din vita skrud
du hoppets ljus har tänt.*

Text och musik av Thord Gummeson

©Warner/Chappell Music Scandinavia AB. Återgiven med tillstånd.